

lins Universitet Heinrich Brunner og Cambridge-Professoren Frederic William Maitland. Værket er lige saa ypperligt i sit Anlæg som det er enestaaende ved Udgiverens Kendskab til alle skriftlige Kilder, hans minutieuse Omhu og dybtgaaende Indsigt i den ældre engelske Historie paa alle Omraader. Hidtil var Tyskeren R. Schmids Udgave af de angelsaksiske Love og hans Kommentar til dem et Hovedværk til Kundskaben om dette Emne, nu kommer Liebermanns Bog til at afløse det og til at yde langt større Tjenester. En Angivelse af Værkets Indhold vil give en Idé om dets Grundighed og Omhu. Første Bind meddeler de bevarede Tekster paa Angelsaksisk, Latin og Gammelfransk med en parallel tysk Oversættelse. 2. Bind (o. 750 trespaltede Kvartsider) giver en Ordbog samt et Rets- og Sag-Glossar. I det 3. Bind meddeler Udgiveren en Indledning til hvert Lovstykke med Oplysninger om dets Opbevaring, Alder, Sprogformens Karakter, Lovens retshistoriske Betydning i Forhold til ældre og yngre Retskilder, og dernæst Oplysninger til hver enkelt af Lovens Artikler eller Tolkning af dem. Det ligger nær at sammenligne Liebermanns Arbejde med Schlyters Udgave af de svenske Love. Begge Forskere have udmærket sig ved at være lige saa kyndige Sprogmand som Retslærde. Var Schlyters Værk langt mere omfattende, har Liebermann paa den anden Side sat sig en videre Opgave, idet hans Indledninger og Glossar have i deres af Sagforhold mættede Fremstilling en Rigdom paa Henvisninger til andre Kilder og til Undersøgelser i Nutidens Litteratur, eller de indeholde Behandlinger af Retsspørgsmaal, saaledes at Værket kan raadspørges om mangfoldige Emner udenfor den engelske Rets Omraade. Da Lovene i ikke ringe Omfang angaa Danelag og de Danskes Optræden i England eller indeholde dansk Ret, har dette Arbejde ogsaaa stor Betydning for dansk Historie.

Joh. Stp.

Intet har i nyere Tid bragt i mange Lande et saadant Omslag ind i Digtingen som da de øvre Lag af Samfundene atter lærte Middelalderens Folkeviser at kende og at forstaa deres Værd. Man kunde atter skønne paa en Kunst, der ikke

ænsede Tvang af noget klassisk Forbillede, men talte Hjertets umiddelbare Sprog. Dette Omslag har Interesse tillige ved at det kom samtidig, lidt før eller lidt senere, i flere Lande. Det er derfor forstaaeligt, at en yngre norskamerikansk Videnskabsmand S. B. Hustvedt har valgt dette Emne til Behandling netop under Synspunktet af den samtidige Bevægelse i England og i Nordens Lande. I *Ballad Criticism in Scandinavia and Great Britain during the eighteenth Century* (1916, udgivet ved *The American-Scandinavian Foundation*) omtaler Hustvedt med Beundring A. S. Vedels Udgave af Folkeviserne og særlig hans Fortale med den skønne Vurdering af Viserne, den første, som overhovedet blev skrevet i noget Land. Vedel fremhæver deres Evne til at forjage mørke Tanker og bringe Trøst under Kummer, de fortælle os om Fortidens Bedrifter og Sæder og give os Eksempler til Belæring, de fryde os ved deres søde Melodier og skønne Sprog, deres jævne og hjertelige Tale. Vedels Samtidige den varm-hjertede ridderlige Digter Philip Sidney udtaler i sit „Forsvar for Poesien“, at Trompetens Klang ikke kunde opflamme ham saa stærkt til mandig Daad som naar han hørte en blind Spillemand synge med rusten Stemme om Percy og Douglas. Sidney betoner saaledes Visernes Betydning som Heltesange og ved at kalde til Bedrifter, medens Vedel foruden disse Egenskaber har fyldig skildret deres Værdi i mange Retninger.

I England var der vel i 16.—17. Aarh. nogen Interesse for at indsamle og tildels udgive Viser, men en samlet Udgave i Lighed med Vedels og P. Syvs fandtes ikke, heller ikke gjordes der noget Forsøg paa en Kritik eller Vurdering af denne Art Digtning. Først Addisons Afhandling om den berømte *Chevy Chase* (1711) vakte almindeligere Interesse og tillige en frugtbar Polemik; i Holbergs og Grams og i Samuel Johnsons Tidsaldre var det endnu saare svært at faa Værdien af Folkeviser forstaaet.

Den første større Samling Ballader udkom 1723—25, og dette Værk *Old Ballads* tillægges gerne Digteren Ambrose Phillips. Om ham fremsætter Hustvedt en interessant Hypothese. Baade i Ordningen af Viserne og i Betragtningerne

over dem fristes man til at se dansk Paavirkning. Philips var i Danmark 1709 og 1710 — han har her skrevet et Digt (En Vinterdag), der anses for hans allerbedste — det har ikke været Hustvedt muligt her eller i England at finde Oplysninger om hans Reises Formaal, men Forf. gætter ikke urimeligt paa, at han her har lært Vedel og Syvs Samlinger at kende.

Det anførte kan belyse Bogens Fremgangsmaade. I det følgende dvæles især ved Percys kostelige Udgave af Balladerne, der virkede saa mægtigt og befriende, og den begyndende Strid om den rette Udgivelsesmaade, som endte med Sejren for Svend Grundtvigs Principer (som en af hans Forkæmpere nævner Forf. Fr. Paludan-Müller, men det var hans Broder Historikeren) og disse Principers Gennemførelse ogsaa i Childs monumentale Udgave af de engelske Viser. Mange litteraturhistoriske Spørgsmaal ere i det hele behandlede i dette med megen Omhu og Kyndighed skrevne Arbejde. *Joh. Stp.*
